

ÁŠŠEČILGEHUS

___ Vuodđodokumeanta
__x_ Jorgaluvvon dokumeanta

Vuorkáášsenr. 2017/3295-7	Vuorká: 144	Áššemeannudeaddji: Berit Helene Gaino ja Antje Schlecht	Dáhton: 29.11.2017
------------------------------	----------------	---	-----------------------

Lávd.ášsenr.	Lávdegoddi:	Čoahkkindáhton:
	Ovdagotti mearrádusevttohančoahkkin	
	Suohkanstivra	

DOAIBMAPLÁNA MÁNNÁGEAFIVUOĐA VUOSTÁ 2018 - 2020.

Čujhus lea:

- Doaimmaplána mánnágeafivuođa vuostá 2018 – 2020
- Bufdirs statistihkka mánnágeafivuođa vuostá Norggas (geahča mildosa doaimmaplána evttohus, čuo. 6.1)
- Ráđđeolbmá mandáhtta beaiváduvvon 16.03.17 prošeaktajovkui 1
- Ráđđeolbmá mandáhtta beaiváduvvon 21.06.17 prošeaktajovkui 2
- Čohkkejuvvon bajilgovva dálá ja evttohuvvon doaimmabijuid badjel

Ášši duogáš:

Bargu plánain “Doaimmaplána mánnágeafivuođa vuostá 2018-2020” lea huksejuvvon dan fáktá ala ahte Guovdageainnus lea stuora mánnágeafivuohta, 19,3%, riikkagaskameari vuostá, mii lea 10%. Jagi 2015 logut čájehit ahte leat 109 máná vuollel 18 jagi geat ellet geafivuođarájis Guovdageainnus. Sturrodát mánnágeafivuođas meroštallo go mihtida logu ja oasi mánnábearrašiid geain lea unnán bálkka. Unnán bálkáráđji lea bidjon 60% Norgga mediánasisaboađus.

Doaimmaplána mánnágeafivuođa vuostá lea sátneljoddiheaddji Johan Vasara dingon e-boasta bokte ráđđeolbmás 06.03.2017. Go ráđđeolmmái oaččui dingojumi čáli son mandáhta ja ásahii guokte prošeaktajoavkku geat galge bargat dainna, vuorustis 16.03.2017 ja 21.06.2017. maŋnel dan leat prošeaktajoavkkut, ovttas referánsajoavkkuin, ráhkadan doaimmaplána mánnágeafivuođa vuostá evttohusa, áigeperspektiiva 2018 – 2020.

Doaimmaplána sisdoallá čuovvovaččat:

- Dálá fáktadieđut mánnágeafivuođa birra Guovdageainnus.
- Kárten ja fáktadiehtoviežžan mánnágeafivuođa birra Guovdageainnus.
- Dálá ja evttohuvvon doaimmabijut mánnágeafivuođa vuostá, oktan ovddasvástádusjuohku.
- Meroštallon olggosgollobajilgovva evttohuvvon doaimmabijuin.

Raporta bohtá maidai geavahuvvot olgguldas válddit ja finánsagáldui ektui, dan dihte lea ávkálaš ahte dat lea dárogillii.

Árvvoštallan:

- Dálá fáktádieđut Guovdageainnu mánnágeafivuođa birra.

Bufdirs statistihka mielde mánnágeafivuođa birra, lea Guovdageainnus stuora mánnágeafivuohta (geahča doaibmaplána mii lea biddjon mielde, das leat eambo dieđut).

- Kárten ja fáktádiehtoviežžan Guovdageainnu mánnágeafivuođa birra:

Lea čađahuvvon iešheanalaš kárten ja fáktádiehtoviežžan, ovttas referánsa- ja prošeaktajoavkkuin (geahča mildosa). Prošeaktaovddasvástideaddji lea válljen ahte ii čađahit sierra jearahallaniskosa earjilbearrašiin ehtalaš ja metodihkalaš beliid geažil.

Earret eará leat čuovvovaš váikkuhusa mánnágeafivuođas identifiserejuvvon kártemis:

- li oasálastte astoáigeaktivitehtain.
 - Ekskludere iežas, isolere. Sosiála neahhta hedjona dahje jávká.
 - Heaitá skuvllas (álgá smávvat, ii dokumenterejuvvon jávkan).
 - Vuolgá hárve dahje ii goassege lupmui.
 - Geavaha áiggi/fámuid čiegadit geafivuođa.
 - Givssiduvvo go lea earálágan.
 - Fuolastuvvo boahhteáiggi ektui.
 - Stigmatiseren.
- Dálá ja evttohuvvon doaibmabijut mánnágeafivuođa vuostá ovddasvástádusjuohkin:

Váldočoavddus mánnágeafivuođaproblematihkkii lea oahppu ja bargu.

Muđui lea bajilgovva dálá ja evttohuvvon doaibmabijuin stuoris ja lea biddjon mielde dán dokumentii. Go “Doaibmaplána mánnágeafivuođa vuostá 2018 – 2020” ráhkaduvvui identifiserejuvoje iešguđetlágan dárbbut, mat bukte 15 evttohuvvon doaibmabiju, čoavddusin dáidda váttisvuođaide/dárbbuide. Muđui leat suohkanis juo 32 doaibmabiju mánnágeafivuođa vuostá, mat leat doaimmas odne.

- Meroštallon olggosgollogovva evttohuvvon doaibmabijuid badjel:

Submi evttohuvvon doaibmabijuid olggosgolut	Jahki	Ollislaš olggosgollu	Iežasoassi 20%	Doarjjaruhta	Čoagganan olggosgolut 2018-2020
	2018	Kr. 4,380 mill.	Kr. 876 000,-	Kr. 3,504 mill.	Kr. 10,510 mill.
	2019	Kr. 2,900 mill.	Kr. 580 000,-	Kr. 2,320 mill.	
	2020	Kr. 3,230 mill.	Kr. 646 000,-	Kr. 2,584 mill.	

Almmolaš ja priváhta aktevrrat geat ohcet geatnegahttojit ieža máksit 20% doarjjaruđas iešruhtadeamis. Geahča eambo tilskuddsordningen mot barnefattigdom. Iežasoassi ii leat bušehterejuvvon ovttaga bušehtii, go dasa ii leat várru jus eai leat eambo seastinbijot. Muhto dát gávdno ekonomijaplánas, Vejolaš doaibmabijuid vuolde, mas suohkanstivra sáhtta válljet. Jagis 2018 dahká iežasoassi doaibmabijuide kr. 876 000,-.

Mearrádusevttohus:

“Doaimmaplána mánnágeafivuoda vuostá 2018 – 2020” dohkkehuvvo dainna eavttuin ahte iežasoassi ruhtaduvvo Ekonomijaplánii 2018 – 2020. Sátnejođiheaddji dáhttojuvvo álggahit gulahallama guovddáš eiseválddiiguin nuppástuhttin- ja heahtepáhka suohkanii.